

Karácsonyi ötlettár hit- és erkölcsstan órákhoz

A fejlesztő neve: Dr. Szászi Andrea

Melyik történethez készült a feldolgozás?

Jézus Krisztus születése.

Forrás: https://refrantar.hu/aloldalszerkeszto/Tortenetek_a_Bibliabol.html#hetedik

Milyen típusú az óra (tantárgyi vagy komplex)?

Hit- és erkölcsstan tantárgyi óra

Melyik évfolyamra ajánljuk?

1–4. évfolyam, az adott ötletnél feltüntetésre kerül a speciális ajánlás.

A történet az egész születéstörténetet összefoglalja. Ezért akár a szöveges változat, illetve a hanganyag, videóanyag és képek felhasználhatók a kreatív, szabadon tervezhető ünnepi órán is, illetve az MRE hit- és erkölcsstan kerettantervéhez kapcsolódóan az egyes évfolyamok tematikájába is beilleszthetők. Az alábbiakban több példát is találhatunk ezekre.

MRE hit- és erkölcsstan órákhoz kapcsolódási lehetőség

Évfolyam

Téma címe az MRE hittan kerettantervben

1.	Ünnepeljünk együtt! Angyal látogatása Máriánál Ünnepeljünk együtt! Angyalok hirdetik Jézus születését
2.	Ünnepeljünk együtt! Mária és József útja Betlehembe Ünnepeljünk együtt! A napkeleti bölcsek útja
3.	Ünnepeljünk együtt! Advent. Isten megígéri a Szabadítót.
4.	Ünnepeljünk együtt! Advent. József adventje. Ünnepeljünk együtt! Menekülés Egyiptomba

Sor-szám	Időtartam	Ötlet leírása	Célkitűzés	Munkaforma/ Módszer	Tananyagok/ Eszközök	Megjegyzések
1.	12–15 perc	<p style="text-align: center;">A születéstörténet</p> <p>Rövid leírás Mivel Jézus születésének történetét már nagyrészt ismerik a gyermekek, ezért az ismeret felfrissítésére, illetve az általuk ismertek összerendezésére is alkalmas a történet videóváltozata. A történet megnézéséhez adjunk megfigyelési szempontot a gyermekeknek. Lehetőleg egyet adjunk egyszerre – de lehet csoportokban is adni nekik szempontokat, amit aztán megbeszélhetnek.</p> <p>1. Megfigyelési szempontok adása</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kik a történet szereplői? Válaszd ki közülük a kedvencedet, és indokold is meg a választásod! • Milyenek ismerted meg Máriát a történet alapján? Sorolj fel néhány tulajdonságát! • Gyűjtsd össze, hogy kiknek és milyen üzenetet hozott angyal a történetben! <p>2. A videó közös megnézése</p> <p>3. Beszélgetés a kiadott megfigyelési szempontok alapján</p> <p><u>Vedd figyelembe:</u></p> <p>Ha az interaktív változatot választjuk, a történet végén lévő játékot több gyerek bevonásával oldjuk meg.</p>	Új ismeret átadása és a meglévő ismeretek összegzése	A videó megnézése frontális munka. A játék több gyermek egyéni munkája is lehet. A megbeszélés pedig kis csoportban történjen, amit aztán beszéljenek meg közösen.	Interaktív tábla vagy laptop, projektor. A történet szöveg nélküli videóváltozata vagy az interaktív játékot tartalmazó változat. https://reftantar.hu/uploads/jezus_szuletes/HU/	Az 1. évfolyam következő órájához használható: Angyalok hirdetik Jézus születését vagy Angyal látogatása Máriánál.

Sor-szám	Idő-tartam	Ötlet leírása	Célkitűzés	Munkaforma/ Módszer	Tananyagok/ Eszközök	Megjegyzések
2.	10–12 perc	<p style="text-align: center;">Úton Istennel</p> <p>Rövid leírás A 2. évfolyam témája: Istennel az úton. A Történetek a Bibliából c. könyv – Jézus Krisztus születése c. feldolgozása több utat is tartalmaz. Ezekkel is dolgozhatunk a csoportban</p> <p>1. Az osztály kiscsoportokra való felosztása Osszuk a csoportunkat kis csoportokra (3–5 fő) a létszámtól függően, és minden csoport kapjon 1 „térképet”.</p> <p>2. Feladat kiosztása a kis csoportok számára A következő kérdésekre keressenek választ a csoportok:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ki vagy kik lehetnek úton a történetnek ebben a részében? • Hová tartanak? • Mi az útjuk a célja? • Mit visznek magukkal? • Mi derül még ki erről az útról a történetből? <p>3. Csoportmunka Minden csoport ugyanazt végzi, a munkára adjunk 5–8 percet.</p> <p>4. A csoportok beszámolója az eredményeikről A csoportok bemutatják egymásnak az általuk összegyűjtött eredményeket. Közös beszélgetés, összegzés.</p>	<p>Ismeretbővítés, kortörténeti ismeretek átadása.</p> <p>Az alaptörténet átadása után vagy egy feldolgozó órán javasolt a használata.</p>	<p>Kooperatív csoportmunka</p>	<p>A Jézus Krisztus születése c. pdf-anyag térképeket tartalmazó oldalai szövegekkel (10, 16, 20. o.).</p> <p>Szöveg nélkül is használhatjuk ezeket a térképes alapokat.</p> <p>Kérdéseket tartalmazó „szereplapok” a csoportoknak.</p>	<p>2. évfolyamhoz ajánlott</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mária és József útja Betlehembe • A napkeleti bölcsek útja

Sor-szám	Idő-tartam	Ötlet leírása	Célkitűzés	Munkaforma/ Módszer	Tananyagok/ Eszközök	Megjegyzések
3.	8–13 perc	<p style="text-align: center;">Mi lehet benne? Milyen lehet?</p> <p>1. Történethívó kép bemutatása A Jézus Krisztus születése című pdf 19. oldalán található kép kiosztása vagy akár kivetítése, ha van digitális eszközünk.</p> <p>2. Beszélgetés a képről a következő szempontok alapján</p> <ul style="list-style-type: none"> • Milyen szereplőket látsz a képen? • Mi jellemző rájuk? • Mit gondolsz, vajon mit csinálhatnak? • Milyen tárgyakat látsz a képen? • Vajon mi lehet azokban a tárgyakban, amelyek Mária, József és a gyermek Jézus előtt vannak? <p>3. Ismerkedés a tömjénnel és a mirhával Próbáljuk ki közösen a tömjént és a mirhát a bevitt anyagok alapján, és meséljük a gyermekeknek róluk. Adjunk lehetőséget arra, hogy megtapinthatassák, illetve megszagolhassák a mirhát és a tömjént. Keressünk hasonlóságokat, hogy mire hasonlíthat az illatuk, állaguk stb.</p> <p><u>Vedd figyelembe:</u> Az arany fontos dolog volt Jézus korában. Ékszer, tárgyakat készítettek belőle és fűzőeszköz is volt. A tömjén illatszerek alapanyagaként volt használatos, de istentiszteleti célokra is használták. Drága volt és különleges, nemes ajándéknak számított. Mirha: illatos gyanta, amit szilárd és folyékony állapotban is használtak szépségápolásra, illatosításra, holttest balzsamozására, seb tisztításra. Nagyon értékes volt abban a korban.</p>	A gyermekek gyakran emlékeznek arra, hogy mit vittek magukkal a bölcsek Jézushoz – de nem tudják, hogy valójában mit jelentenek (arany, tömjén, mirha). A cél ezzel kapcsolatos új ismeretek átadása játékos módon, ill. lehetőség szerint a tömjén és mirha érzékszervekkel való megtapasztalása is.	Egyéni feladat, közös megbeszélés, egyéni megtapasztalás	<p>A Jézus Krisztus születése c. pdf 19. oldalán található kép önálló vagy szöveges használata.</p> <p>Lehetőség szerint először csak a képet vigyük be, szöveg nélkül. Ha kivetítjük, akkor laptop, projektor szükséges hozzá.</p> <p>Ha tudunk, vigyünk tömjént és mirhát magunkkal.</p> <p>Mirhagyanta beszerezhető: https://www.illatmuhely.hu/mirha-gyanta-20g-459</p> <p>Tömjén: https://www.illatmuhely.hu/tomjen-gyanta-20g-eritreai-455?keyword=T%C3%B6mj%C3%A9n</p>	2. évfolyamhoz ajánlott. A lecke címe: A napkeleti bölcsek útja

Sor-szám	Idő-tartam	Ötlet leírása	Célkitűzés	Munkaforma/ Módszer	Tananyagok/ Eszközök	Megjegyzések
4.	10–15 perc	<p style="text-align: center;">Puzzle</p> <p>Előzetes feladat: A történet egy képéből készítsünk egy puzzle-t (vagy akár több különbözőt is).</p> <p>1. A puzzle (puzzle-k) kiosztása (vagy a digitális változat kivetítése) Kérjük meg a gyermekeket, hogy online vagy ha nyomtatott változatban van, akkor kiscsoportban rakják össze egy meghatározott időn belül.</p> <p>2. Csoportmunka A puzzle összerakása. Itt ne korlátozzuk be a gyermekeket nagyon, de ha 3-4 perc után sem haladnak, akkor adjunk nekik segítséget.</p> <p>3. Az elkészült(ek) elemzése Ha a csoportok elkészültek, akkor járjunk körbe, és beszéljük meg a kiscsoportokkal, hogy mit látnak, mi lehet a képeken, illetve mit idéz föl bennük.</p> <p>4. Sorba rendezés Ha több kép volt, akkor akár azt is kérhetjük, hogy rendezzék sorba őket – vajon melyik mi után következhet a történetben.</p> <p><u>Vedd figyelembe:</u> A https://www.jigsawplanet.com/ oldalon digitálisan lehet elkészíteni a puzzle-t, többféle nehézségi fokozat szerint. Hátránya, hogy csak online elkészíthető. Így az egész csoport közösen tud csak dolgozni (kivéve, ha több számítógép is van a teremben). Viszont ennek a mintájára mi magunk is készíthetünk puzzleanyagot.</p>	Használható motivációként a történetre való hangolás során vagy összefoglalásként, ismétlésként is. A kérdéseket ennek megfelelően fogalmazzuk meg.	Csoportmunka egyéni feladattal – vagy kiscsoportos munka (az eszközöknek megfelelően).	A https://www.jigsawplanet.com/ oldalon puzzle készítése pl. a 011 c. kép alapján (Napkeleti bölcsek imádják Jézust). https://drive.google.com/drive/folders/1eQZzLqleJ83ouw5TgMGNqp4WHBrOA_Nx Ötlet a saját puzzle készítéséhez: https://kreativszakkor.blog.hu/2010/05/29/puzzle_sajat_kezuleg	2. osztálynak javasolt a Napkeleti bölcsek útja történethez. De bármilyen képpel, a történetek több részéhez is bevihető, nagyobb korosztályoknál is.

Sor-szám	Idő-tartam	Ötlet leírása	Célkitűzés	Munkaforma/ Módszer	Tananyagok/ Eszközök	Megjegyzések
5.	16–20 perc	<p style="text-align: center;">A megígért Szabadító</p> <p>Rövid leírás: A Jézus Krisztus születése c. történet 1-2 diája arról szól, hogy Isten hogyan és mikor ígérte meg népének a Szabadító születését. Bevezeti a történetet. Ezt a bevezető részt érdemes hosszabban is kifejteni. A 3. diát is bevihetjük a csoportok feldolgozása során.</p> <p>1. Kis csoportok (vagy párok) beosztása és a feladat kiosztása Min. 3 kép + 3 szöveg, tehát min. csoportra lesz szükség. Több csoport is dolgozhat ugyanazon az anyagon. Ha megvannak a csoportok, adjunk egy képet vagy egy szöveget a gyermekeknek.</p> <p><u>Vedd figyelembe:</u> Ha nagyobb létszámról van szó, akkor lehet többször is használni ugyanazt a képet és szöveget. A lényeg, hogy a második csoportmunkánál ne legyenek nagyon sokan együtt. (Esetleg itt részfeladatot is adhatunk és akkor egy csoport csak egy kérdéssel foglalkozik.)</p> <p>2. Képelemzés vagy szövegelemzés A képet a következő szempontok alapján kell átgondolniuk a csoportoknak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mit ábrázol a kép? • Honnan ismerjük a képen lévő személyeket, helyeket? • Milyen információkat tudunk gyűjteni a kép alapján? • Miért lehet ez a kép fontos nekünk? 	Az összefüggések felismertetése	Kooperatív csoportmunka (3-4 fős kiscsoportok vagy párok, létszámtól függően)	<p>Kapcsolódó képek és szövegek, ha lehet, akkor külön-külön, hogy csoportok szerint szét lehessen osztani őket.</p> <p>A csoportok feladatait adjuk ki a számukra egy összegyűjtött lapon.</p>	3. osztály számára javasolt. Téma: Isten megígéri a Szabadítót

		<p>A szöveg elemzésének kérdései:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Miről szól a szöveg? • Kik a szövegben lévő leírás fő szereplői? • Mit tudunk meg róluk? • Ki és mit cselekszik a szöveg szerint? <p>3. A kép és szöveg összepárosítása Ha a megbeszélte idő után elkészülnek a csoportok, akkor következő feladatként kérjük tőlük, hogy egy-egy fő a csoportból járjon körbe és keresse meg, hogy vajon az ő képüknek/szövegüknek hol lehet a párja. Ha megtalálták, akkor a két csoportból legyen egy közös csoport.</p> <p>4. Az összegyűjtött információk megbeszélése Az új csoporttagok osszák meg az általuk gyűjtött információkat egymással és válaszoljanak közösen a kérdésekre:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Miről szól a kép és a szöveg együtt? • Kik a szereplők és mit tudunk meg róluk? • Mit tudunk meg Istenről a kép és a szöveg alapján? • Ha röviden, 1 mondatban össze akarnák foglalni a lényeget, mit mondanának? <p>5. A csoportban összegyűjtött információk bemutatása egymásnak Ha az előző feladattal is elkészültek, akkor a csoportok bemutatják egymásnak az eredményeiket. Ez már közösen, az egész osztály előtt történik.</p>				
--	--	--	--	--	--	--

Sor-szám	Idő-tartam	Ötlet leírása	Célkitűzés	Munkaforma/ Módszer	Tananyagok/ Eszközök	Megjegyzések
6.	20–28 perc	<p style="text-align: center;">Nézőpontváltás</p> <p>1. A történet felidézése közösen Szabadon választhatunk, hogy megnézzük együtt a videót, meghallgatjuk a hanganyagot vagy a könyvből együtt végigolvassuk, esetleg csak közösen átismételjük a tartalmát. Az ide szánt időkeret ettől függően változhat.</p> <p>2. Kiscsoportok beosztása A következő feladatok elvégezhetők írásban, szóban közösen, kis csoportban vagy akár párban. Javaslom a kiscsoportos, esetleg páros munkát. Ehhez viszont már itt érdemes a csoportokat, párokat megalkotni.</p> <p>3. Feladat kiosztása: történések összegyűjtése A történet közös felidézése után (videó, könyv anyaga, esetleg hanganyag) kérjük meg a gyermekeket arra, hogy gyűjtsük össze először közösen, hogy milyen történések vannak a látottakban/hallottakban. (pl. angyal látogatta meg Máriát, angyal látogatta meg álmában Józsefet, stb.)</p> <p>4. A feladat elvégzése és megbeszélése Ha elkészültek a csoportok/párok a feladatukkal, akkor közösen szedjük össze az eredményeket.</p> <p>5. Új feladat kiosztása: a történet József szemszögén át Kérjük meg a csoportokat/párokat arra, hogy „írják meg” a történetnek azt a változatát, amelyben József szemén keresztül látják az eseményeket.</p>	Szociálisperspektíva-váltás segítése. A bibliai történet átgondolása József szemszögéből. Kortörténeti ismeretek átadása a korosztálynak megfelelő módon.	A történet felidézése (videó vagy könyv, esetleg a hanganyag használata) során frontális munka. A feladathoz javasolt a kiscsoportos 3–5 fő csoportmunka.	Videóváltozat és/vagy a Történetek a Bibliából c. könyv vagy a hanganyag használata	4. osztályra ajánlott. Téma: József adventje

		<p>A csoportok maguk is választhatnak egy helyzetet abból, amit összegyűjtöttek, de mi magunk is előre kioszthatunk nekik. Ebben az esetben készítsünk szerepkártyákat a feladathoz. Mindenképpen kérjük őket, hogy a rész megfogalmazásakor a következőket tartsák szem előtt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • József szemszögéből kell megfogalmazniuk az eseményeket. • Gondolják végig, hogy vajon mit érezhetett József. • Gondolják végig, hogy vajon mit gondolhatott József. <p>6. József történetének megírása</p> <p>7. Az elkészült történetek bemutatása egymásnak, és azok megbeszélése</p> <p>Ennek a lépésnek az időkerete attól függ, hogy mennyi csoportunk/párunk van.</p> <p><u>Vedd figyelembe:</u> A korosztályra már jellemző a szociálisperspektíva-váltás kezdete, így érdemes velük egy új szempontból, nézőpontból végiggondolni az eseményeket.</p>				
--	--	--	--	--	--	--

Sor-szám	Idő-tartam	Ötlet leírása	Célkitűzés	Munkaforma/ Módszer	Tananyagok/ Eszközök	Megjegyzések
7.	18–20 perc	<p>Segítsünk Józsefnek az útra készülni!</p> <p>Rövid leírás Egy képzeletbeli szerepjátékra hívjuk a gyermekeket, és kérjük meg őket arra, hogy segítsenek útra készülni Józsefnek és a napkeleti bölcseknek.</p> <p>1. Kiscsoportok beosztása</p> <p>2. Szöveg kiadása a csoportoknak</p> <p>A történet PDF-változatának 20. oldalát adjuk oda minden csoportnak (vagy a könyv vonatkozó oldalát is használhatjuk).</p> <p>3. Az oldalon található szöveg közös elolvasása és a csoportok egyéni munkája</p> <p>Olvassuk el közösen az adott oldal szövegrészét és ezután kérjük meg arra a kis csoportokat, hogy egy kérdést dolgozzanak fel az alábbiak közül. A csoportoknak adható kérdések:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mit érezhettek a napkeleti bölcsek, amikor rádöbrentek, hogy mi Heródes szándéka? • Milyen tanácsokat adnál a bölcseknek, mit tegyenek, hogy elkerüljék Heródest? • Mit gondolsz, milyen kérdéseik, gondolataik lehettek a napkeleti bölcseknek a hazaút során? • Mit érezhetett József és Mária, amikor rádöbrentek Heródes szándékára? • Milyen tanácsokat adnál Józsefnek, hogyan tudnak Egyiptomba eljutni úgy, hogy 		Csoportmunka	<p>Jézus Krisztus születése c. pdf. 20. képe (terkep.jpg a képek között) és kapcsolódó szövegrész. (Vagy a Történetek a Bibliából c. könyv)</p> <p>Kérdéskártyák készítése (ami alapján a gyermekek végig tudják gondolni az adott szöveget).</p>	4. osztály számára javasolt. Téma: Menekülés Egyiptomba

		<p>elkerülik Heródes katonáit? A térképet is használhatjátok hozzá!</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mit vigyen magával Mária és József az útra? • Mit gondolsz, milyen kérdéseik, gondolataik lehetnek Máriának és Józsefnek az útra indulás előtt? • Mit érezhettek az út közben? <p>Ahogy látható, a kérdések egy része a napkeleti bölcsekre, másik része Józsefre és Máriára vonatkozik. A válaszokat is majd két részben dolgozzák fel közösen.</p> <p>4. A napkeleti bölcsekre vonatkozó kérdéseket feldolgozó csoportok válaszainak megbeszélése A kis csoportok az egyes válaszokra mondják el egymásnak azt, hogy ők mire jutottak a történet alapján.</p> <p>5. Ötlebörze: tanácsok megfogalmazása a napkeleti bölcseknek Itt már nemcsak azok szólalnak meg, akiknek a napkeleti bölcsek kérdései jutottak, hanem az egész osztály közösen. A feladat: azok alapján, amit tudnak és hallottak: adjanak tanácsokat a napkeleti bölcseknek a hazatérésükhöz.</p> <p>6. Józsefre és Máriára vonatkozó kérdéseket feldolgozó csoportok válaszainak a megbeszélése A kis csoportok az egyes válaszokra mondják el egymásnak azt, hogy ők mire jutottak a történet alapján.</p>				
--	--	---	--	--	--	--

		<p>7. Ötlebörze: tanácsok megfogalmazása Józsefnek és Máriának</p> <p>Itt már nemcsak azok szólalnak meg, akiknek a József és Mária kérdései jutottak, hanem az egész osztály közösen. A feladat: azok alapján, amit tudnak és hallottak, adjanak tanácsokat Máriának és Józsefnek a hazatérésükhöz.</p>				
--	--	---	--	--	--	--

Sor-szám	Idő-tartam	Ötlet leírása	Célkitűzés	Munkaforma/ Módszer	Tananyagok/ Eszközök	Megjegyzések
8.	24–32 perc	<p style="text-align: center;">Igaz vagy hamis?</p> <p>1. A történet közös átolvasása a Történetek a Bibliából c. könyvből</p> <p>2. Az osztály párokra bontása és feladat kiosztása A történet megismerését követően azt kérjük a gyermekektől, hogy dolgozzanak párban. Minden pár a történet alapján ír 5 állítást, melyek között van igaz és hamis is. Ne írják oda a jó megoldást, csak a nevük monogramját írják föl a lap tetejére.</p> <p>3. Igaz-hamis állítások írása párokban Lehetőség szerint készítsünk elő egy üres „Igaz vagy hamis?” lapot minden pár számára. Itt 5 állításnak van hely, és az elejére lehet az I vagy H betűt beírni.</p> <p>4. Párcsere és feladat kiosztása Ha elkészültek az „Igaz vagy hamis?” lapok, akkor kérjük meg a párokat, hogy egy másik párral cseréljenek. (Vagy mi is beszédhetjük a lapokat és segíthetünk a cserékben.) A feladat, hogy egy másik színnel (pl. fekete) végezzék el a feladatot, és jelöljék be, hogy mit gondolnak igaznak és mit hamisnak.</p> <p>5. Igaz-hamis állítások kitöltése A feladat elvégzése.</p> <p>6. Párcsere és feladat kiosztása Ha minden pár kitöltötte a lapját, akkor szedjük újra össze és adjuk újra oda egy 3. párnak az elkészült lapokat. Az ő feladatuk, hogy ellenőrizzék, hogy a</p>	A bibliai történet kognitív elmélyítése. Együttműködés segítése. Egymás felé korrekt visszajelzések adásának megalapozása.	Pármunka, csoportmunka	Történetek a Bibliából c. könyv annyi példányban, amennyi gyermek van a csoportban. (Vagy legalább minden párnál legyen 1 példány.) „Igaz vagy hamis?” lap páronként.	2–4. osztályosok számára javasolt egy karácsonyra készülő vagy adventi hittanórán.

	<p>kitöltők jól dolgoztak-e. Más színt (zöld) használjanak!</p> <p>7. Ellenőrző kör</p> <p>8. Vissza a feladónak! Ezután juttassuk vissza az eredeti készítőkhöz a lapot, akik egy másik színnel (pl. kék) újra ellenőrzik az előttük lévők megfejtéseit.</p> <p>9. Közös ellenőrzés Kérjük meg az eredeti párokat, hogy az általuk készített anyagokat olvassák fel, majd értékeljék, hogy jól sikerült-e kitölteni, ellenőrizni azoknak, akik a feladatokat végezték.</p>				
--	--	--	--	--	--

Sor-szám	Idő-tartam	Ötlet leírása	Célkitűzés	Munkaforma/ Módszer	Tananyagok/ Eszközök	Megjegyzések
9.	15–20 perc	<p style="text-align: center;">Szobrok a történetből – drámapedagógiai játék</p> <p>Előkészítő feladat: Legyen akkora szabad helyünk, ahol egymás akadályozása nélkül tudnak mozogni a gyermekek.</p> <p>1. Feladat bevezetése Kérjük meg a gyermekeket arra, hogy képzeljék el, hogy ott vannak a történet egy-egy helyén (pl. Názáretben Mária házában vagy Jézus jászolbölcsőjénél, vagy a napkeleti bölcsekkel Heródes palotájában, stb.). Azt is mondjuk el nekik előre, hogy most meglátogatjuk a történet szereplőit és megkérdezzük, hogy ki hogyan érzi magát.</p> <p>Megjegyzés: A játék során mindig előre tisztázzuk, hogy melyik szereplőről lesz most szó, és egy meghatározott jelre (pl. egy taps) mindenki szoborra változik. A szobornak azt kell kifejeznie, ahogyan a gyermek elképzelte a történetnek egy szereplőjét.</p> <p>2. Feladat kiosztása Kérjük meg a csoportot, hogy mindenki csukja be a szemét és képzelje el, hogy ott van az adott helyen, majd kezdjen el mozogni, ahogyan szeretne azon a szabad téren. Vagy viselkedjen úgy, ahogyan szerinte a történet adott szereplője viselkedne. (Pl. Mária mit csinálhatott Názáretben).</p> <p>3. Drámapedagógiai játék A megadott jelre (pl. taps) mindenki megáll és szobor lesz belőle. A játékvezető pedig egy-egy emberhez</p>	A történetben való elmélyülés. A történet szereplőivel, élethelyzeteivel való érzelmi azonosulás segítése	Játék	Egy vagy több olyan képet használunk fel a történetből, ami a játékhoz kapcsolható. Ha pl. Mária házában vagyunk képzeletben, akkor nézzük meg előtte azokat a képeket a történetből, amelyek Názárethez, ill. a házhoz kapcsolódnak.	Mind a négy évfolyamnál használható. Arra figyeljünk, hogy a korosztálynak megfelelő módon adjuk az instrukciókat, illetve építsünk arra az ismeretre/tudásra, amit már a történetből tudhatnak.

		<p>odamehet és megkérdezi tőle, hogyan érzi most magát, mit gondol, stb. mint az adott történet szereplője. Pl. Te vagy Mária, és éppen meglátsz egy angyalt. Mit gondolsz magadban? Néhány gyermek megszólaltatása után mehet tovább a játék. Javasolt a játékot úgy játszani, hogy különböző helyzetbe tesszük a „szobrokat”. Pl. azt mondjuk, hogy azt fejezzék ki, hogyan érezhette magát Mária akkor, amikor találkozott az anyjával – vagy mikor Józsefnek kellett elmondania, hogy mi történt. Hagyjuk, hogy a gyermekek az adott szereplő nevében szólaljanak meg – de a játék végén adjunk lehetőséget a szerepek „levételére is”. A záró kör lehet egy séta azzal a szöveggel például, Hogy „Most már nem szobrok és nem a történet szereplői vagytok, hanem önmagatok.”</p> <p>4. A játék élményeinek közös megbeszélése A játék után beszéljük meg, hogy mit éltek át a csoport tagjai. Volt-e, amire rácsodálóztak? Könnyű volt-e beleélniük helyzetekbe magukat? Milyen tanulságokat tudnának megfogalmazni? Ne kényszerítsük rá senkire, hogy megszólaljon, de adjunk lehetőséget mindenkinek.</p>				
--	--	--	--	--	--	--

Sor-szám	Idő-tartam	Ötlet leírása	Célkitűzés	Munkaforma/ Módszer	Tananyagok/ Eszközök	Megjegyzések
10.	14–25 perc	<p style="text-align: center;">Karácsonyi képeslap</p> <p>1. A történet felidézése A feladat bevezető részében idézzük fel a történetet: vagy úgy, hogy kis csoportban (2-3 fő) közösen nézzék át a Történetek a Bibliából c. könyv alapján a történetet, vagy közösen, átbeszélve, esetleg a videó megnézésével.</p> <p>2. A feladat kiosztása és elvégzése Egyéni munkával folytassuk, és kérjük meg a gyermekeket, hogy rövid, max. 6-8 szóból álló üzenetet fogalmazzanak meg az alapján, hogy mit mond számukra a karácsonyi történet. Egy olyan üzenet legyen, ami a történethez kapcsolódik és emlékezteti annak a lényegére azt, aki ránéz. Ezt lehetőleg írják le, hogy ne felejtsek el később.</p> <p>3. Képek választása Legyenek előkészítve a történet képei, melyek közül egyénileg választhatnak a gyerekek egyet. Egy képből lehet több is nálunk, hogyha esetleg többen ugyanazt akarják választani.</p> <p>4. A választott kép és az általuk megfogalmazott üzenet alapján képeslap készítése Bármilyen kreatív eszköz bevihető ehhez, pl. színes papírok, szalagok stb. Hagyjuk, hogy a gyermekek a saját fantáziájuknak megfelelően készítsék el a képeslapot.</p> <p><u>Variáció:</u> A korosztálytól, egyéni ügyességtől függően érdemes a szükséges alapokat felválni, ill. előkészíteni.</p>	Az Igével való kreatív foglalkozás. A történet üzenetének saját maguk számára való megfogalmazása.	Kézműves foglalkozás	<p>A történet képeiből válogassuk ki néhányat, és abból nyomtassunk elég példányt ahhoz, hogy képeslapok kép részeként használható legyen.</p> <p>Kartonalapok a képeslapokhoz (nagyobbak, mint a képek, hogy legyen lehetőség szöveget írni rá).</p> <p>Olló, ragasztó, egyéb kreatív eszközök</p>	1–4. évfolyamon használható. Elsősők esetében a történetet közösen idézzük fel vagy nézzük meg a kapcsolódó videót (felirat nélkül).

Sor-szám	Idő-tartam	Ötlet leírása	Célkitűzés	Munkaforma/ Módszer	Tananyagok/ Eszközök	Megjegyzések
11.	12–18 perc	<p style="text-align: center;">Ki lehet ő?</p> <p>1. Osztály párokba/kis csoportokba osztása és feladat tisztázása</p> <p>A gyermekek párban/kis csoportban (3 fő) készítsenek névkártyákat úgy, hogy írják föl a történet egyik szereplőjének a nevét egy lapra, majd gyűjtsenek róla információkat. Megadhatunk előre szempontokat a gyűjtéshez: Pl. férfi vagy nő, innen származik stb., de még jobb, ha engedjük, hogy a gyermekek igaz állításokat írjanak a könyv szövegét használva. 5–10 állítást kell készíteniük az adott személyhez. (Ezt a számot a csoport egyéni sajátosságait ismerve, előre tisztázzuk le.) Hogy ne mindenki ugyanarról készítsen, előre elkészített kártyákon mi osszuk ki nekik, hogy kiről lesz szó. Tisztázzuk a gyermekekkel, hogy a többieknek nem árulhatják el, hogy kihez gyűjtenek állításokat, mivel az lesz a feladata a másik csoportnak, hogy kitalálják, hogy ők kire gondoltak.</p> <p>2. Állítások gyűjtése –párokban/kiscsoportokban</p> <p><u>Variáció:</u> 2. évfolyamon elég, ha 3–5 jellemző igaz állítást össze tudnak gyűjteni a gyermekek.</p> <p>3. Játék: az állítások alapján az adott személy kitalálása</p> <p>Ha a lista elkészült, akkor kérjük őket arra, hogy név nélkül, kezdjék el sorolni az állításokat. Minden állítás után adjunk lehetőséget, hogy valamelyik csoport kitalálja, hogy kiről lehet szó. Amelyik csoport a legkevesebb állításból kitalálja, nyereményként</p>	<p>Játékos ismétlés, ismeretbővítés</p> <p>Összefoglaló órákon is használható feladat</p>	<p>Pármunka/ kiscsoportos munka, játékos verseny</p>	<p>Történetek a Bibliából c. könyv vagy a Jézus Krisztus születése c. pdf anyag.</p>	<p>2–4. évfolyamhoz javasolt.</p>

		kaphat egy pontot vagy valamilyen, az órán alapvetően használt jutalmazási rendszerhez illeszkedő jutalmat. A játék addig megy, míg mindent ki nem találtak. Tisztázzuk le előre a tévesztés szabályait is.				
--	--	---	--	--	--	--

Sor-szám	Idő-tartam	Ötlet leírása	Célkitűzés	Munkaforma/ Módszer	Tananyagok/ Eszközök	Megjegyzések
12.	8–17 perc	<p style="text-align: center;">Fejezd be a mondatot!</p> <p>Előkészítés: A befejezetlen („félkész”) mondatok előkészítése kiosztható kártyákon. Néhány ötlet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Isten elküldte Gábriel angyalt... • József hallgatott az Úrra, és.... • Olyan sokan voltak a városban, hogy hiába... • Mindenkinek abba a városba kellett mennie... • Legyen úgy, ahogyan... • Isten számára semmi sem... • Keressetek egy kisgyermeket, aki... • Átadták neki az ajándékaikat... <p>1. Az osztály kis csoportokra (3–5 fő) bontása és a feladat kiosztása</p> <p>Válasszunk ki a történetből néhány kulcsmondatot, és „félkész” változatban adjuk oda a gyermekeknek. A feladatuk, hogy befejezzék a mondatot és kitalálják, hogy vajon mi lehet az a szituáció, ahol ez elhangzik. Ha szükséges, adjunk nekik ötleteket a feladat megbeszéléséhez: Mi előzhette meg? Mik lehetnek a körülmények? Ha valaki mondta, akkor ki mondhatta, kinek? Miért éppen azt mondhatta? Ha még soha nem csináltunk ilyet, akkor egyet közösen is feldolgozhatunk a csoporttal.</p> <p>2. A befejezetlen mondatok befejezése kis csoportban</p> <p>3. A megoldások közös megbeszélése (3–6 perc)</p>	Ok-okozati összefüggésre való rámutatás, motiváció	Kiscsoportos munka	<p>Jézus Krisztus születése c. történet szövege (bármilyen forrásból, akár a könyv, akár a külön használható szöveganyag segítségével).</p> <p>A félig nyitott mondatok és a feladat a csoportok számára előkészítve. (Kártyák, lapok stb. formában)</p>	

		<p>Ha elkészültek a csoportok, akkor beszéljük meg a válaszokat.</p> <p><u>Variáció:</u> Ismétlésként is használható feladat. Ekkor a gyermekek a válaszokat összegyűjthetik fejből, majd a történetből maguk kereshetik ki, hogy jó választ adtak-e rá.</p>				
--	--	--	--	--	--	--

Sor-szám	Idő-tartam	Ötlet leírása	Célkitűzés	Munkaforma/ Módszer	Tananyagok/ Eszközök	Megjegyzések
13.	14–20 perc	<p style="text-align: center;">Memóriakártya készítése</p> <p>Előkészítés: A történet képeit vigyük be – lehetőleg laminálva – az osztályba. Annyi kép szükséges, ahány csoportban szeretnénk dolgozni. Egy kis csoportnak (párnak) elég, ha egy képet adunk. Vigyük be post itet vagy bármit, amit rá tudunk a kép hátára ragasztani.</p> <p>1. Az osztály párokra, kis csoportokra bontása és a feladat tisztázása Készítsünk a csoporttal memóriakártyát a történet képeiből! A képeket osszuk szét a kis csoportok között. Kérjük meg a csoportokat, hogy minden képhez keressenek valamilyen 2-3 szavas üzenetet, ami annak a jelenetnek a kulcsmondata. Akár egy-egy szó is lehet, ami jellemző és kifejező ahhoz a képhez. Ezt írják föl és rakják rá (ragasztással akár) a kép hátoldalára.</p> <p>2. Kulcsmondatok megfogalmazása és a képek előkészítése kis csoportban</p> <p>3. A képek és kulcsszavak bemutatása az egész osztálynak Ha elkészült mindenki, akkor kérjük meg a párokat, kis csoportokat, hogy mutassák be az osztálynak, hogy a képükhöz mit választottak. (Akár indokolhatják is a döntésüket.)</p> <p>4. Memóriajáték közösen a csoportban Az elkészült képekkel és szövegekkel közösen játszhatunk is az órán. Ha pedig később, ugyanezt</p>	Vizuális emlékezet fejlesztése, összefüggések tanítása	Csoportmunka	Jézus Krisztus születése c. történet képanyaga laminálva (lehet A/4 vagy A/5 méret). Post-it, írószer	<p>A képanyag letölthető teljes egészében, ezért lehetőség van rá, hogy azokat önállóan is használjuk. Ha többször szeretnénk bevinni a képeket, akkor érdemes őket nyomtatás után belaminálni.</p> <p>Az időkeret annak megfelelően változik, amennyi kártyát akarunk elkészíteni, ill. közösen vagy kis csoportban készítjük el a gyermekekkel.</p>

		szeretnénk használni, akkor az órán elkészült anyagból egy játékot készíthetünk a csoportnak. Az elkészült mondatokat, kulcsszavakat begépelés és nyomtatás után ráragaszthatjuk a képek hátoldalára.				
--	--	---	--	--	--	--

Sor-szám	Idő-tartam	Ötlet leírása	Célkitűzés	Munkaforma/ Módszer	Tananyagok/ Eszközök	Megjegyzések
14.	12–23 perc	<p style="text-align: center;">Az éjszaka hangjai</p> <p>Rövid leírás: A feladat célja, hogy a gyermekekkel közösen a bibliai történet egy részét akusztikusan megjelenítsük. Ez lehet akár az az éjszakai jelenet, amikor angyalok jelennek meg a pásztoroknak, vagy akár amikor a napkeleti bölcsek követik az éjszakában a csillagot.</p> <p>1. Beszélgetőkör Kezdjük egy bevezető beszélgetéssel, amikor idézzük fel közösen, hogy milyen hangokat hallhatunk egy éjszaka során. Aztán vezessük át a beszélgetést arra, hogy milyen hangok lehetnek vajon az éjszakai pusztában. (Itt elmondhatjuk azt is, hogy milyen a földrajzi környezete Izraelnek, ahol a pásztorok éppen kint voltak a nyájukkal.)</p> <p>2. Eszközök gyűjtése a hangokhoz Ha összegyűjtöttünk hangokat és zajokat, akkor azt közösen próbáljuk visszaadni – akár úgy is, hogy eszközöket használunk hozzá. Engedjük, hogy a gyermekek találékonyak legyenek! Próbáljuk is ki a hangokat. és engedjük, hogy átéljék, hogy egy-egy hang milyen hatásokat válthat ki belőlünk.</p> <p>3. Az éjszaka hangjai: drámapedagógiai játék Ha megvannak az eszközeink, akkor játsszuk el így a történetet – vagy hallgassuk meg a történet hanganyagát, és az adott részt illusztráljuk háttérhangokkal. Akár az egész történetet is végig tudjuk így venni, különösen, ha kreatív a csoportunk</p>	A történetben való elmélyülés és bevonódás segítése. Auditív figyelem fejlesztése. Kreativitás fejlesztése.	Közös csoportmunka Beszélgetés Drámapedagógiai játék	Jézus Krisztus születése c. történet szövege és szükség szerint képanyaga	Bármilyen korosztályban végezhető. A lényeg, hogy szabjuk a csoportra a feladatot.

		és kis csoportokban tudnak egy-egy részt előkészíteni. Természetesen ebben az esetben akár több időt is szánhatunk a feldolgozásra.				
--	--	---	--	--	--	--

Sor-szám	Idő-tartam	Ötlet leírása	Célkitűzés	Munkaforma/ Módszer	Tananyagok/ Eszközök	Megjegyzések
15.	18–27 perc	<p style="text-align: center;">Nyomozz!</p> <p style="text-align: center;">Keresd meg a történetben a válaszokat!</p> <p style="text-align: center;">Elmetérkép (mindmap) készítése</p> <p>Előkészítés: Az elmetérképhez készítsünk sablont a gyermekek. Ilyen kérdések szerepelhetnek az elmetérképen (sablonon):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kik a történet szereplői? 2. Információk róla <ul style="list-style-type: none"> • Kivel áll és milyen kapcsolatban a szereplő? • Hol lakik? • Mit tudunk az Istennel való kapcsolatáról? • Milyen tulajdonságát ismerjük meg a szereplőnek a történetből? 3. Mi következik az információból? <ul style="list-style-type: none"> • Mi történt a családjával? • Mi történt a lakóhelyén? • Mi történt Isten és közte? • Miben változott a tulajdonsága a történet során? 4. Mi lett az eredménye a történésnek? <p>Ha fiatalabb korosztállyal dolgozunk, akkor arra is lehetőség van, hogy felosszuk kis részekre, és egy-egy szempontot dolgozzanak fel a kis csoportok. Így aztán ők egymástól is tanulhatnak a bemutatás során! Vagy sokkal egyszerűbb mindmap is készíthető velük. Ne felejtsük el, hogy ezt a módszert meg kell tanítani ahhoz, hogy érthető legyen a gyermekek számára. Vihetünk esetleg előtte egy példát is.</p>	<p>Rendszerezés, ismeretek átlátása, összegzése. Jól használható akár az új ismeret közlő órán az ismeretek mélyítésére, akár összefoglaláshoz. Könnyítsük meg a dolgukat, és egy-egy típusú választ egy adott szín jelöljön.</p> <p>Az elmetérkép mint tanulásszervezési eljárás tanítása. Az együttműködési készség megerősítése.</p>	<p>Kiscsoportos munka (3-5 fő)</p>	<p>Történetek a Bibliából c. könyv, Jézus Krisztus születése c. történet vagy a történet pdf-változata, esetleg csak a szöveg.</p> <p>Mivel alsósokról van szó, érdemes a képes változatot használni!</p> <p>Elmetérképsablon – lehetőleg nagy méretben, amit majd közösen töltünk ki a feladat végén.</p> <p>Kérdések a kis csoportoknak külön lapon előkészítve, amivel dolgozhatnak.</p> <p>Színes tollak, ceruzák, amelyekkel a kulcsszavakat az elmetérképsablonba be fogjuk majd írni.</p>	<p>4. osztály vagy a fölötti korosztálynál használható igazán jól. De egyszerűbb változatban, ha jól adjuk meg az instrukciókat hozzá, akkor jó képességű 3. osztályosokkal is dolgozhatunk vele. Ezzel segíthetjük a rendszerezőképességüket is. Azok, akiknek a nyelvi intelligencia és a vizuális intelligencia az erősségük, sokkal jobban át tudják látni így a történeteket. Fontos, hogy alsósoknál adjunk sablont a gyerekeknek, amibe írhatnak, és legyen egyértelmű, hogy melyik helyre mi kerül.</p> <p>Ha nagyon jó képességű gyermek van a csoportban, akkor akár differenciálásra is használható a feladat, és egyéni munkaként kiadható. Ebben az esetben a gyermek külön dolgozik és az óra részeként mutatja be az</p>

		<p>Lehet feladat pl. információk gyűjtése Jézusról, Máriáról, Józsefről stb. ezek alapján.</p> <p>1. Az osztály csoportokba osztása és feladatok kiosztása Osszuk 3 fős csoportokba a gyermekeket és kérjük meg őket, hogy gyűjtsék össze, hogy kivel mi történt Jézus Krisztus születése történetében a megadott kérdések alapján. (Itt válasszuk ki, hogy melyik csoport melyik kérdéssel fog dolgozni, és csak azt a kérdést adjuk oda a tagoknak.) Ha akarjuk, elmondhatjuk nekik az elmetérkép fogalmát. Ha nem szeretnénk ezzel összezavarni őket, akkor csak mondjuk el, hogy ezekből a kérdésekből közösen fogunk információt alkotni Jézus életéről.</p> <p>2. A kérdésekre adható válaszok elkészítése kis csoportokban</p> <p>3. A kérdések közös áttekintése, válaszok közös feldolgozása és elmetérkép közös elkészítése Vegyük sorra a kérdéseket, és minden csoport mondja el, hogy milyen eredményre jutott. Ezt egy közös, előkészített elmetérképsablonba dolgozzuk bele úgy, hogy színes tollal/ceruzával írjuk be az adott kérdéshez kapcsolódó kulcsszót (esetleg rövid mondatot).</p> <p>4. Az elkészített elmetérkép közös áttekintése Próbáljuk ki közösen, hogy az elkészített elmetérkép alapján hogyan tudjuk felidézni az eseményeket és a fő információkat.</p>				<p>által elkészített produktumot, az elmetérképet.</p>
--	--	--	--	--	--	--